

ELTE Társadalomtudományi Kar

Szociális munka mesterképzési szak

Záróvizsga követelmények és általános információk

Általános információk

Szakdolgozati témaválasztás a Neptunban (HKR 457. §-a alapján)

- Őszi félévben: október 15 - november 15.
- Tavaszi félévben: április 15 - május 15.

Szakdolgozati téma és/vagy konzulens módosítása a Neptunban (HKR 77. §-a alapján)

- Őszi félévben: szeptember 15.
- Tavaszi félévben: február 15.

Záróvizsgára történő jelentkezés a Neptunban (HKR 457/C. §-a alapján)

- Őszi félévben: október 15.
- Tavaszi félévben: március 15.

Szakdolgozat leadása a Neptunban (HKR 457/A. §-a alapján)

- Őszi félévben: november 15.
- Tavaszi félévben: április 15.

Szakdolgozat bírálata (HKR 457/B. §-a alapján)

- Szakigazgató által kijelölt opponens bírál.
- A bírálat az előzetesen megadott határidőre a neptunba kerül feltöltésre.

Szakdolgozat védeése (HKR 81. §-a alapján)

- Minden szak esetén a záróvizsga napján történik.

Szakdolgozat követelményei:

https://tatk.elte.hu/dstore/document/2713/ELTE_TATK_szakdolgozati_kovetelmenyek.pdf

Záróvizsga-időszak

- A tanév záróvizsga-időszakját a tanév rendje tartalmazza.

Záróvizsga letételének lehetőségére vonatkozó határidők:

(HKR 81. §-a alapján)

- Tanulmányaikat 2006/07. tanév 1. félévétől 2011/12. tanév 1. félévéig megkezdők esetén: nincs határidő jelenleg a zv-letételére, de az abszolutórium megszerzése utáni 7. évtől az intézmény egyéb feltételeket szabhat
- Tanulmányaikat 2012. szept. 1-jétől megkezdők: LEGKÉSŐBB az abszolutóriumot követő 2+3 = 5. év végéig tehetik le a záróvizsgát

Az **állami ösztöndíjasok** esetén az OH további szigorításokat ír elő a diploma megszerzésére, erről itt olvashatnak részleteket: https://www.oktatas.hu/felsooktatas/osztondijas_kepzes/kepzesfeltetelek.

Az aktív/passzív/abszolutóriumot szerzett hallgatókat az aktuális határidőkről Neptunon keresztül tájékoztatja a Tanulmányi Hivatal.

szociális munka mesterképzési szak

- a) a záróvizsga az alábbi két részből áll:
 - aa) a hallgató a záróvizsga-bizottság előtt megvédi dolgozatát az opponensi bírálattal szemben, és válaszol a dolgozattal kapcsolatos, valamint a választott téma széleskörű ismeretéről tájékozódó kérdésekre;
 - ab) a hallgatók az átfogó témaköröket tartalmazó tétel egyikéről számolnak be. A tétel kidolgozására a záróvizsga-bizottság a hallgatók számára előzetes felkészülési lehetőséget biztosít;
 - ac) a záróvizsga-bizottság külön értékeli a védést és a tételre adott választ, mindkét esetben ötfokozatú érdemjeggyel;
- b) a záróvizsga érdemjegye a szakdolgozat, a védés és az elméleti kérdésre adott három jegy számtani átlaga, két tizedes jegyre számolva;
- c) 1295 az oklevél minősítése az alábbi érdemjegyek számtani átlaga két tizedes jegyre számolva:
 - ca) 1296 záróvizsga érdemjegye kétszeresen számítva,
 - cb) 1297 tanulmányaikat 2017-ben megkezdők esetén az LSZMMA29 Terepgyakorlat-2 kurzus, tanulmányaikat 2018-ban vagy azt követően megkezdők esetén az LSZMMA130 Projekt gyakorlat kurzus érdemjegye,
 - cc) levelező tagozaton LSMD05 Projektkísérő szeminárium (3. féléves) kurzus érdemjegye,
 - cd) nappali tagozaton NSMD05 Projektkísérő szeminárium (3. féléves) kurzus érdemjegye, ce) tanulmányaikat a 2009/10. tanév 2. félévében vagy később megkezdők esetén az LSMD04 terepgyakorlat II. / NSMD04 Projekt gyakorlat kurzus érdemjegyét kell figyelembe venni.

ZÁRÓVIZSGA KÖVETELMÉNYEK
Szociális munka mesterképzés
2023/24. tanév 1. félévétől

A hallgatók a szakdolgozatukhoz illeszkedő témát jelölik meg a záróvizsga napján és azt átfogóan mutatják be az alábbi szempontok mentén:

1. A kiválasztott társadalmi csoport sokszempontú bemutatása.
2. A klienscsoporttal kapcsolatos statisztikák, szociológiai, pszichológiai, szociálpolitikai jellemzők, jogszabályok és intézményrendszer bemutatása.
3. Kapcsolódó szociális munka elméletek, módszerek ismertetése.
4. Hazai és nemzetközi jó gyakorlatok bemutatása.
5. Az ellátórendszerre irányuló fejlesztési javaslatok számbavétele.

A záróvizsgára történő felkészülés során alapvetően az egyes kurzusok tematikái és az ott javasolt szakirodalmak az irányadók, de további források felhasználására is van lehetőség. A záróvizsgán egyértelműen elvárt, hogy naprakész legyen a hallgató a feleletnél, ahol komplex, széleskörű, elmélyült tudást várunk a választott témájáról.

A felkészüléshez az alapirodalmakon túl min. 5 db friss (az elmúlt 5 évben megjelent), adatokat, kutatási eredményeket, jó gyakorlatokat is tartalmazó irodalom feldolgozása szükséges. Az egyes ellátások, támogatások bemutatásához pedig az aktuális jogszabályi háttér áttekintésére van szükség.

VÁLASZTHATÓ TÉTELEK:

1. Szociális munka munkanélküli emberekkel.
2. Szociális munka cigány közösségekkel.
3. Szociális munka családokkal és gyermekekkel.
4. Szociális munka mentális zavarral élő és szerfüggő emberekkel.
5. Szociális munka fogyatékkal élő emberekkel.
6. Szociális munka hajléktalanságban élő emberekkel.
7. Szociális munka időskorúakkal.

Ajánlott irodalom

- A szociális munka globális definíciója (2014): Esély, 2014. 6. szám. 96-100. http://www.esely.org/kiadvanyok/2014_6/2014-6_3-1_szocialis-munka-globalis-definicioja.pdf
- Sárkány Péter (2011): A szociális munka mint alkalmazott etika. Szociális szemle, 2011/1- 2., 7-18. <https://pea.lib.pte.hu/bitstream/handle/pea/14326/Szocialisszemle-2011-4evf-1sz-2sz.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
- Szociális Szakmai Szövetség – Szociális Munka Etikai Kódexe (2022) http://www.3sz.hu/sites/default/files/Etikai_Kodex_2022_0.pdf
- Katz Katalin (2011): A más és a MÁSIK jegyzet. In: Szociális munka és szupervízió: irányelvek, megközelítések, dilemmák. 127-140. http://tatk.elte.hu/file/Szocialis_munka_es_szupervizio.pdf
- Stewart, A. – Clark, C. – Waterhouse, L. (2008): A szociális munkások szerepe a 21. században. Irodalmi áttekintés. Kapocs, VII. évfolyam 2. szám, 10-31. https://epa.oszk.hu/02900/02943/00035/pdf/EPA02943_kapocs_2008_2_02.pdf
- Dominelli, L. (2011): Globalizáció, jelenkori kihívások és a szociális munka gyakorlata In: (Bányai Emőke szerk.) A globalizáció kihívásai: új irányzatok a szociális munkában és a szociális munka szupervíziójában - Szöveggyűjtemény. ELTE TáTK, Budapest. 6-17. https://www.tatk.elte.hu/dstore/document/1534/Banyai_A_globalizacio_kihivasai.pdf
- Sadan, E. (2011): Közösségi tervezés és empowerment, ELTE TáTK, Budapest. https://tatk.elte.hu/dstore/document/1549/Sadan_Kozossegi_tervezes.pdf
- Harington, P. R. J.– Beddoe, L. (2015): Civil gyakorlat: a szociális munka új szakmai paradigmája, Esély, 2015. 3. szám. 67-87. http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_3/2015-3_3-1_Harington-Beddoe_Civil_gyakorlat.pdf
- Ferge Zsuzsa (2000): A társadalom pereme és az emberi méltóság, Esély, 2000. 1. szám. 42- 48. https://www.esely.org/kiadvanyok/2000_1/ferge.pdf
- Ferge Zsuzsa (2008): Miért szokatlanul nagyok a magyarországi egyenlőtlenségek? Esély, 2008. 2. szám. 3-14. http://www.esely.org/kiadvanyok/2008_2/FERGE.pdf
- Ferge Zsuzsa (2006) Struktúra és szegénység (2006) In: Kovách Imre (szerk.) Társadalmi metszetek érdekek és hatalmi viszonyok, individualizáció. Napvilág Kiadó, Budapest. 479-500. http://www.fergezszusa.hu/docs/struktura_es_szegenyseg.pdf
- Ferge Zsuzsa (2017): Magyar társadalom- és szociálpolitika 1990-2015. Osiris Kiadó, Budapest.
- Krémer Balázs: Bevezetés a szociálpolitikába. Napvilág, Budapest. 219-374.
- Temesváry Zsolt (2018): A szociális munka és a szociálpedagógia modern elméletei. L'Harmattan, SZOSZAK, Budapest
- Juhász Gábor – Tausz Katalin (2012): Szociális jog. E-jegyzet. ELTE TáTK, Budapest. 118- 133., 134-177. https://tatk.elte.hu/dstore/document/1553/Juhasz_Szocialis_jog.pdf
- Bányai Emőke (2008): A sztenderdizáció árnyoldalai. Kapocs, VII. 2. szám. <http://www.ncsszi.hu/kiadvanyok/kapocs-letoltheto--lapszamai/kapocs-2008/85/news>
- Barcy Magdolna (2012): Segítő módszerek, fejlesztő-támogató eljárások - Hatékonyságuk, alkalmazásuk, technikáik (Egyéneknek, csoportoknak és közösségeknek), ELTE, Budapest. <https://oszkdk.oszk.hu/storage/00/01/39/91/dd/1/segitmodsz.pdf>
- Gendlin, E.T. (2002): Fókuszolás, Edge 2000, Budapest.
- Pataki Éva (2010): Szociális munka csoportokkal. Szociotéka, Debrecen, Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszéke. <http://mek.oszk.hu/11900/11917/11917.pdf>
- Aktuális magyarországi adatok a foglalkoztatás és a munkanélküliség helyzetéről <https://www.ksh.hu/munkaero>
- Csoba Judit: Munkaerő-piaci változások, leszakadó társadalmi csoportok. Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszék Debrecen, 2011. <http://mek.oszk.hu/11900/11933/11933.pdf>

Arapovics Mária (2013): Adományozás, önkéntesség, társadalmi felelősségvállalás Magyarországon. *Andragógia és Művelődés*, 2013, 1. szám. 52-71. https://epa.oszk.hu/03000/03012/00001/pdf/EPA03012_andragogia_2013_1_052-071.pdf

Vastagh Zoltán – Kiss Márta: Közösségi házak és terek funkciói a leghátrányosabb helyzetű térségekben *Esély*, 2021. 3. https://www.esely.org/kiadvanyok/2021_3/19-36-vastagh-kiss.pdf

König Éva (szerk.) (2011): Stratégiai tervezés a szociális munkában. Szociotéka, Debreceni Egyetem Szociológia és Szociálpolitika Tanszék Debrecen. <https://mek.oszk.hu/11900/11952/11952.pdf>

Csongor Anna – Sziklai István (szerk.) (2012): Fejlesztéspolitika, Stratégiai programalkotás a szociálpolitikában; e-jegyzet, ELTE TáTK, Budapest. https://www.tatk.elte.hu/dstore/document/1541/Csongor_Sziklai_Fejlesztospolitika_strategiai.pdf

Paczári Viktória (2021): A magyarországi társadalmi innovációk jellegzetességei *Esély*, 2021.4. 31-45. https://www.esely.org/kiadvanyok/2021_4/31-45-paczari-esely-2021-4-vegleges.pdf

Farkas Zsuzsanna (2012): Hidak és sorompók. A települészámolásban, a településeken végzett terepmunka tapasztalatai és integrációs hatásai. Társadalmi Együttélés. Interdiszciplináris e- folyóirat, 2012/4. 1-21. http://epa.oszk.hu/02200/02245/00004/pdf/EPA02245_tarsadalmi_egyuttelees_2012_4_farkas_zsuzsanna.pdf

Boros Julianna – Bucher Eszter (2020): Szerepváltozások hátrányos helyzetű településeken élő családokban. *Esély*, 2020. 4. 3-31. https://www.esely.org/kiadvanyok/2020_4/esely_2020-4_3-31_boros_bucher.pdf

Husz Ildikó – Kopasz Marianna – Rácz Andrea: A szegénységben élő gyermekes családok társadalmi mobilitásának esélyei a családsegítő szakemberek szemszögéből. *Esély*, 2020.4. 32-53. https://www.esely.org/kiadvanyok/2020_4/esely_2020-4_32-53_husz_kopasz_racz.pdf

Berg, I. K. (2004): Konzultáció sok problémás családdal, Animula Kiadó, Budapest.

Goldenberg I. – Goldenberg H. (2008): Áttekintés a családról 1-3 kötet Animula kiadó, Budapest.

Rácz Andrea (2022): Teóriától a gyermekvédelem praxisáig: Útkeresések egy szolgáltatásfókuszú gyermekvédelemért. Eötvös Kiadó, Budapest. 15-54. https://www.eltereader.hu/kiadvanyok/https-www-eltereader-hu-media-2023-03-tatk_racz-andrea_teoriatol-a-gyermekvedelem-praxisaig-pdf/

Sik Dorottya (2021): Egy gyermekjóléti komplex program a gyermekvédelmi törvény előfutáraként. Eötvös Kiadó, Budapest. 11-41. <https://www.eltereader.hu/media/2021/01/Sik-Dorottya-Egy-gyermekj%C3%B3l%C3%A9ti-komplex.pdf>

Máté Zsolt (2015): Iskolai szociális munka. *Esély*, 2015. 4. 77-95. http://www.esely.org/kiadvanyok/2015_4/2015-4_16_Mate_Iskolai_szocialis.pdf

Herman, J. L. (2019): Trauma és gyógyulás. Háttér: NANE Egyesület, Budapest.

Miért marad? (2015): NANE Egyesület, Budapest. http://nane.hu/wp-content/uploads/2016/03/miert_marad_2015.pdf

Hubai László (2011): Szolidaritás gyerekcipőben I., *Esély*, 2021. 4. 11-30. https://esely.org/kiadvanyok/2021_4/11-30-hubai-esely-2021-4-vegleges.pdf

Ács Andrea – Gordos Erika (2017): A mentális problémával küzdő emberek és a magyar pszichiátriai ellátórendszer bemutatása. In: Kutatási beszámoló. A pszichoszociális fogyatékkal élő személyek társadalmi helyzetét feltáró országos kutatásról. (Perlusz Andrea, szerk.) A Gyógypedagógia Fejlesztéséért Alapítvány, Budapest. 58-66.

Bulyáki Tünde (2021): A felépülés értelmezése a mentális zavarral élők nézőpontjából. *Esély*, 2021. 4. szám. 93-110. https://www.esely.org/kiadvanyok/2021_4/93-110-bulyaki-esely-2021-4-vegleges.pdf

Bulyáki Tünde (2023): Utazás a mentális zavarból a felépülés irányába. Eötvös Kiadó, Budapest. 45-88. <https://www.eltereader.hu/kiadvanyok/https-www-eltereader-hu-media-2023-08-bulyaki-tunde-utazas-a-mentalis-zavarbol-web-pdf/>

Demetrovics Zsolt (szerk.) (2009): Addiktológia alapjai II., ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 293-327.

Szécsi Judit (2021): A szociálpedagógusok lehetőségei és lehetséges feladatai a szenvedélyproblémával küzdő emberek segítése során. In: (Rosta Andrea, Rostáné Riez Andrea szerk.) Szociálpedagógia, szak-szociálpedagógia, L'Harmattan, Budapest. 319-349.

Könczei György – Kullmann Lajos (szerk.) (2009): A (komplex) rehabilitáció alapjai. 3-24. In: Bevezetés a komplex rehabilitációba. Szöveggyűjtemény. Eötvös Loránd Tudományegyetem Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Kar, Budapest. <https://mek.oszk.hu/09800/09834/09834.pdf>

Szekeres Tiborné – Terbócsné Hajdú Irén Barbara (2020): „Egyenlő esélyekért! Alapítvány” Magas támogatási szükségletű/súlyosan, halmozottan fogyatékos személyek lakhatási szolgáltatásának ígéretes gyakorlata. NFSZK Nonprofit Kft., Budapest. https://www.efiportal.hu/wp-content/uploads/2023/05/20200131_Egyenl%C5%91-Es%C3%A9lyek%C3%A9rt-Alap%C3%ADtv%C3%A1ny-kiadv%C3%A1ny_v%C3%A9gleges%C3%ADtett.pdf

Menich Nóra (2022): A gyerekkori fogyatékoság és a szegénység összefüggései Európában. Esély, 2022. 1. 88–105. <http://real.mtak.hu/150726/1/88-105-menich-esely-2022-1.pdf>

Vissi Tímea – Papp Gabriella (2011): Hozzáférés és részvétel megvalósulása felnőttkorú, fogyatékossgal élő személyek körében, Esély, 2021. 4. <https://edit.elte.hu/xmlui/handle/10831/78250>

Február Harmadika Adatfelvételek, aktuális gyorsjelentés
http://www.menhely.hu/index.php?option=com_content&view=article&id=32&Itemid=37

Szabó Lajos (2020): Tranzitív változások az idősödés útján. Szociálpedagógia, 15/2020, 201- 221. http://real-j.mtak.hu/14877/7/szocped15_2020%20%281%29.pdf

Boros Julianna – Gábrriel Dóra – Monostori Dóra (2021): Idősödés. In: (Monostori Judit, Őri Péter, Spéder Zsolt(szerk.) Demográfiai portré 2021. <https://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/article/view/2832/2722>

Karándi Erzsébet – Kovacsics Zsuzsanna – Rettegi Zsolt (2019): A demenciával élő személyek ellátása és gondozása, valamint a demenciával élő személyek viselkedésváltozásai. Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság, Budapest. http://prekogalfa.hu/documents/efop/TF_DEV_PDF.pdf

Albeck-Tóth Lívía – Kussinszky Anikó (2021): Az idősek emberi jogai és a tapasztalható szemléletváltás, valamint a bentlakásos idős gondozás kihívásai ombudsmani szemmel. Esély, 2021. 2. 3-21. [http://www.esely.org/kiadvanyok/2021_2/esely-2021-2-albeck-3-21\(2\).pdf](http://www.esely.org/kiadvanyok/2021_2/esely-2021-2-albeck-3-21(2).pdf)

További források a témához kapcsolódó aktuális kérdésekről: KSH, TÁRKI kiadványok, Kapocs, Esély, Metszetek, Párbeszéd folyóirat tanulmányai stb.